

THRU THE BIBLE MINISTRIES
BROADCAST SCRIPT
Programme ID: 1053
Language: Bambara
Book (livre): Amos

Kalan kun: Israēl ka jurumu ko

Kalan sɔɔ yɔɔ:

Amos: 6; 1-6

Damine dɔnkilis

Kuma damine

Ne be aw bee lajelen fo an Matigi Yesu Krisita tɔɔɔla, aw tulo be Biblu ka jemukan waati la, Ka Biblu kalan ni k'a kɔɔ fo aw ye.

Aderesi lase dɔnkili

Kalan: An ka an ka Bibluw dayele, bi ka kalan be sɔɔ Amos sura 6 a verise 1 ka taa se a verise 6 ma. Kira Amos be Israeldenw ja gɛɛya, ka u deli ko u ka u mabɔ tilenbaliya bee la.

An ka verise fɔɔ kalan a ko:<<**Mɔɔ minnu sigilen be here la Sion dugu kɔɔ ani minnu jigi dalen be Samari kulu kan, bɔne be olu ye. Bɔne be Israēl siya kuntigiw fɔɔ ye, mɔɔw be taa olu minnu nininka.**>>

Sion tun be sɔɔ Juda ka mara la. Kangari min be dala Israeldenw ye a tun be lase jamana mɔɔ bee ma. Minnu tun be Juda ka mara la ani minnu tun be Israēl ka mara la, ninnu bee ye kelen ye Ala ne kɔɔ, kira Amos be u wele Sion, dugu jɔ yɔɔ tun ka bon kosebe. Ni a fɔra ko Sion, Jerusalem dugu ko de don, a jɔra yɔɔ min na o kulu tɔɔ de be fo ten.

Alabatosoba tun be o yɔɔ la fana. O be jamana fan do min wele ko Israēl olu fana ka fɔriba tun be sɔɔ Samari, u tun ye fanga sɔɔ ka jigi ka barika sɔɔ. Olu jekulu fila kira Amos y'a fo ko mɔɔ minnu

sigilen be here la Sion dugu kɔɔ ani minnu jigi dalen be Samari kulu kan ko bɔne be olu ye.

Mun de kosɔn bɔne be u ye? An be na o de segeɛge. An be waati min ko fɔla ni tun ye waati duman ye jamana tun ka di sɔɔ tun be ye, taa ka segin be ye, dɔn ni nisɔndiya tun be ye, u tora o neema de kɔɔna a tun be u kɔɔ ko olu be bolo numan kan ko mɔɔ te se olu kɔɔ, olu Samarikaw. Samari tun kera yɔɔ ye o tun be fen caman laben o yɔɔ la. A kera i n'a fɔ u jigi tun be u ka maramafen minnu kan ko o de maralen be Samari. Jekulu min tun be wele ko Israel ni u sigilen tun be kɔɔyan fan fe, u ka masakɛba dɔ ko Akab ni a muso Jesabel olu fana tun ye so numanba jɔ ni samarinw ye. Samari tintin numanw tun be ye, u tun be kuluw sanfe, u tun ye u ka dugu jɔ k'a lamini o de kosɔn Asirikaw nana ko u be Samari ta u ye san saba ke u kelen be ka dugu lamini u tun ma se k'a ta, nka a miɛe o miɛe Samari binna o tege kɔɔ, Asirikaw ye se sɔɔ u kan. Asirikaw ye Samari dugu ci. Kira Amos ye min fɔ a sera.

O waatiw beɛ temennen kɔfe masakɛ Herode dugu ni sigi cogo i n'a fɔ a yɔɔ ka ni kosebe ale fana ye dugu ni jɔ ko kura.

Masakɛ Herode tun ye baarakɛla ye. A ye yɔɔ caman jɔ "Palestine" jamana kan, a ye Cesare fana jɔ. I n'a fɔ ne y'a fɔ k'a ban nka olu beɛ kera kira Amos ka kiraya kuma fɔlen kɔfe.

An ka kɔsegin ka na an ka yɔɔ la, ne y'a fɔ ko ka dumuni ke k'a fa tun be ni jamanaw kɔɔ, barika tun be o la. O de kosɔn Amos y'a fɔ ko aw minnu sigilen be Sion dugu kɔɔ ani minnu jigi dalen be Samari kulu kan, ko olu be Samari kulu kan, ko jɔni be se ka yeɛ ka se olu ma, nka mun de ye u bin? Ka u to sɔɔ ni ka dumuni ke k'a fa la u ninɛna Danba Ala kɔ, u ninɛna tilennɛnya kɔ, jamana jɛ mɔɔw, dine jɛmɔɔw.

Kira Amos ka waati la, min tun ye u haamina ko ye o ye u yeɛ ka kɔɔ ye, ka dumuni ke k'a fa bololafenw, o de tun ka di u ye. An be waati min ko fɔ, u tun kera i n'a fɔ u jɔɔɔna te ye.

Ni Ala dubala i ye, i kana jine Matigi kɔ.

Verise 2 b'a fɔ ko:<< **Aw ka taa Kalne k'a file, ka taa Hamat duguba kɔɔ. O kɔ, aw ka taa Filisitikaw ka jamana la Gat. Yala o duguw jiidira nin masayaw kan wa? Olu ka duguw ka bon ni aw ta ye wa?>>**

Kalne tun kera dugu dɔ ye min tun be o be baji min wele ko "Tigre" ani fana "Zof" min fana be Ninive a tun be sɔɔ olu cemace la, yɔɔba tun don. Kira Amos ko a ye taa hamat, Hamat tun ye Sirikaw ka fɔriba ye, ko o ka taa Gat, o tun ye Filisitikaw ka dugu, o Gat fana tun be sɔɔ Filisitikaqw ka dugu duguma, duguba tun don Filisitikaw

bolo. Kira Amos be u nininka ko yala o duguw olu jiidira ka temen aw taw kan wa, o dugukolow ka bon ka temen aw taw kan wa, a b'a fe ka mun de fo yan, Ko aw ka taa ka siyaw tow file, aw be u sanfe wala aw ka bon ka temen u kan mun de kan, Ko o te, olu ka duguw o be fen min ke olu ye dannabaliw ye ko olu te Ala don ani aw a be o jɔɔɔɔna jurumu de ke.

Kungo kelen min be o kun jurumu ta fan fe o fana be aw kun mun na? Sabu Israeldenw tun ye Ala sebe don ka temen dannabaliw kan. Kira Amos be na a da don jurumuba saba la sisan min y'a to Israeldenw minnu be sɔɔɔɔ Israel ani Juda min ye u tunu pewu, o jɔɔɔɔna fana tun be sɔɔɔɔ Babilone ani Misira ani Gɛkikaw ka jamana na ka taa se Romen, o jurumu ye se sɔɔɔɔ siya caman kan ani jamana caman kan ani an ka diɛenso kɔɔɔ.

Bi "france" jamana ani "Grande Bretagne" n'i y'a ye ko olu fana barika desena Ala ko ta fan fe ni jurumu suguya ye se sɔɔɔɔ u kan. Waati dow la mɔɔɔɔ tun b'a fo ko tile te jigin "Grande Bretagne" ka jamana kan nka an be yɔɔɔɔ min na tile jiginan o kan ka ban, a ma dan o ma a yere fana jiginna.

Ni jurumu fen o fen fora o kera siya caman ntalen kabarun ye Ala ko ta fan fe n'o y'a to Ala ye kiri tige o kan.

Amos sura 6 verise 3 b'a fo ko: <<**Aw b'a fe ka bone don mabo aw la, nka aw be binkanni kow madon aw la.**>>

Ko u b'a fe bone ka mabo o la nka u be binkanni kow madon u yere la. Israeldenw tun be o fo, u tun b'a fo ko ɔɔɔɔ an bee y'a don ko Ala ka kiri be sira la ka na nka a ma se ban, ni bee ye kumankan ye minnu fana be fo bi. Mɔɔɔɔ bee y'a don ko Ala ka kiri be ye nka u be mun fo ko Ala ka kiri ma se foɔɔ, lahara kiri kɔni ma se foɔɔ nka Ala ka kiri, Ala ka bugɔli a fiɛe be diɛenso kan ka ban.

An kana an ta ke tugubantiya ye, an k'an ɲe kɔɔɔta k'an tulow dayeɛ.

Min be ke bi hadamadenw cema ni ko keta tun don, mɔɔɔɔ yere te haami o ko la tuguni.

Masake Ezekiyasi tile la kira Esayi nana ka Ala ka kiri ko fo a ye, min bena se Judakaw ma, Ezekiyasi ye mun fo a ye nininkali ke ni o bena ke ale ka Masaya tile la wala ni o bena ke ale ka Masaya temennen kɔfe, a ko fen bee be here la, a ja tun ma wuli.

Jurumu juman de be ye tuguni. An ye jurumu saba de ko fo min be siya caman halaki ka o barika dɔɔɔɔya Alako ta fan fe.

Verise 4 b'a fo ko: <<**U ye u da sama jin kalakaw kan ka u kow lafoni dali fenw kan. U be bagankulu la sagaden ni misiden tɔɔɔɔlenw ɲenatɔmɔ ka olu dun.**>>

U tun fara kakalaya ani nugubatɔya, nɔɔɔlenya ni waati la, o tun be Samari duguw kɔɔɔ Israel maraw la ani Juda maraw la.

Farisogo nege ka jurumuw file ni ye. Ni waati y'a sɔɔɔ Akab ni Jezabel u tun ye u ka Masaya so jɔ ni sama nin ye, sama nin k'a ta fo ka so jɔ ni a ye. U tun ye hakilitigiw ta ka u ka bon pumanw jɔ, o de kosɔn kira Amos b'a fɔ u dalen be sama nin kalakaw kan ka u kɔw lafoni dafi fenw kan ka sogo tɔɔɔlenw dumu, sagaw cema, misiw cema.

U dalen ka u kɔw lafoni, ni i ye ni kuma segeɛge a be kuma jatɔya ta fan fe. Siya o siya manna i sen don dɔɔɔ min ni nugubatɔya ni jɔɔɔya la, i b'a ye ko o siya barika be dɔɔɔya. Jamana caman temenna olu bin sababu de bɔra ni la. Ni i ye ko temenen kalan u yere ka jugu bɔra u yere kɔɔɔ.

Verise 5:<< **ɔwɔ , u be dɔnkili kunntanw da nkɔni la, ka folifen sifa kuraw dabɔ, i ko Dawuda tun b'a ke cogo min na.>>**

Dawuda tun b'a ta ke ka Ala tanu, Dawuda tun be nkɔni fɔ ka Ala tanu nka yan ko u be dɔnkili kunntanw da nkɔni na. Ala ka kuma be min fɔ, a fɔra kabini waati jan nka a kumakan be lase mɔnwolow bee ma.

An ka dɔnkiliw minnu be da bi kuma juman de be fɔ o kɔɔɔ, malobaliya dɔnkiliw, dɔnkili minnu be mɔɔɔw bila dɔn na gansan k'a ke fari yugu yugu ye, a te hakili di mɔɔɔ ma. Dɔnkili minnu tun be da an ka dɔnkilidalaw fe ni o be mɔɔɔw bila mɔɔɔya sira kan ka mɔɔɔ ja geleya ka sene ke, ka baara ke ka furu puman ke, ka furuce ni furumuso ladon, ka denw ladon o dɔnkiliw te da sisan, malobaliya dɔnkiliw minnu ka di u tulow la. Biblu b'a la ka o de fɔ ten.

Segeɛgelikelaw y'a jate mine ko Rɔme dugu tun ye duguba ye nka kakalayakow ani nɔɔɔlenya ye a fana bin. An ye min fɔ ni dɔnkiliw ko la, dɔnkiliw minnu be da ni o te nɔɔɔ da Ala tɔɔɔ kan, k'a ke jago ye, ka dipenso tanu ka an yere tanu, o fana tun be ke u ka waati la. Jurumu sabana min tun ye u sen ntalon, verise 6 b'a fɔ ko:<< **U be minni ke jifilenw la ka u yere mun ni tulu suma duman puman puman ye, nka u dusu tekasi Yusufu binni kosɔn.>>**

Dɔɔɔ ko de be fɔ yan, u tun be fa diwen la, u tun be diwen fa jifilenbabaw la, o b'a jira ka fɔ ko mɔɔɔ caman tun kera dɔɔɔminnanw ye, u tun be tulu pumanw ta ka u yere mun ni o ye.

O be an ka tile la bi, tulu mun be an ka tile la. Dannaba Ala ye farisogo min di dɔw yere ma a be u ne na ko o farisogo te foyi ye, a be u nena ko o farisogo finen o ce ma ni, u be taa u jagosa bilen.

O de kosɔn caman te kɔɔɔ ni golo puman ye, o be tila ka bana were

di u ma, farisogo nege walisa mɔɔɔ ka ne ye, ko ne jeyala, ko ne ka bon, ko ni ne be taama mɔɔɔw be u ko lamini ka ne file, minnu be i file don do u bena jigi i la. Ni bee la ko u tun te miiri Yusufu ka binnin la, o kɔɔ ye mun ye? Alako, Ala je siran, Ala ka tilennanya Ala je siran o tun te hamina ko ye u fe tuguni. Nin kow de nana ka Israel ka jamana bin. U ka waati tile ni anw ta bee ye kelen ye. Dɔɔɔɔya ye jamana caman halaki, a be taa jefɛ, anw ka kamalenw an ka npogotigiw u mana dɔɔɔ min ka u jena mini mini ka drogi ta ka u jena mini mini, i b'a ye ko an ka asidan cama be ke bi a bee de be sɔɔɔ dɔɔɔ fe.

Mɔɔɔ mana dɔɔɔ min ka ban, a be jama a yere ma, a be ko ke min makan ka ke nka ni i ye o tigi jinka a b'a fo ko an ye kalan ke ko an "sivilisela".

Ni e ka "sivilisation" kera si tige ye e fe a ye mun je e ye, a ka kalan ma se ka e yɔɔɔ surunan Ala la fo e ka kalan ka e yɔɔɔ janan Ala la, e ka kalan ye mun je e ye.

Djensow wari ni djensow bolofenw kelen be k'an jaman, k'an ka sow fa, k'an bolow fa nka anw dusukunw lankolow don Ala ko ta fan fe.

O bee la anw b'a fe ka mije si la, o de y'a to Amos ye ni kuma fo verise 3 la ko: << **Aw b'a fe ka bone don mabo aw la, nka aw be binkanni kow madon aw la.**>>

Don o don an be ye ko here, ko Ala ka bi nɔɔɔya, ko Ala ka sa n wɛɛ se an jena, Ala ka baarika don denw la, don o don an be dubabu don na, dubabu ni te se ma mine, e be dubabu don ko bone ka mabo e la fen min be bone lase e ma e be o ke don o don, e be dumuni ke o la, e be i ka sara sɔɔɔ o la, e be taama o la, nanbara kow yurukuyuruku kow, Matigi be kuma anw fe bi.

Verise 6 min kera an ka verise laban yɔɔɔ ye bi an be segin o kan tuguni a ko: << **U be minni ke jifilenw la ka u yerew mun ni tulu suma duman juman juman ye, nka u dusu tekasi Yusufu binni koson.**>>

Dɔɔɔɔya ko de be fo yan, kuma kɔɔɔw de don ani fana ka i yere laben ka farisogo jira mɔɔɔ caman hamina ko de ye o ye bi.

Hakilitigi naloma doɔw ka kuma de file ni ye. Mɔɔɔ be se ka ke hakilitigi ye nka i nalolen don Ala ko ta fan fe. O ko an ka minni ke an ka dumuni ke k'an fa sabu sini an bena sa. U te haami ko saya kɔfe ko kiri be ye. Ala ka kuma b'a fo ko a latigera ko Hadamaden bee ka sa sije kelenpe kɔfe kiri bena tige. Mɔɔɔ min ka haamina ko ye ko an ka dumuni ke ka minni ke k'an fa sabu sini an be na sa mɔɔɔ o mɔɔɔ, siya o siya e be o sira kan ten, i b'a ye ko saya te ban o tigi ka sira kan sabu ale yere je sinen be saya ma, a ka jemanaya

ɲɛsinen bɛ saya ma ale tɛ yɛnamaya wele wa o de bɛ taa ni a ye fo
saya banbali la.Hadamaden dusukun de bɛ ten, mɔɔɔ caman
dusukun falen don o kow la.

Kuma laban

O de kosɔn Matigi bɛ kuma an fɛ bi ko dɔɔ tɛ se ka hɛɛ di an ma
nka Ala Ni de bɛ se k'an fa ka nisɔndiya di anw ma ani Ala ɲɛ siran
k'an bɛn sini Yesu tɔɔ la amiina.

DONKILI LABAN